

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

(підпис)

“ ” 20 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Теоретичні основи та практика обліку, аудиту та аналізу фінансових
результатів на прикладі ТОВ «Телекарт-прилад»

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету

Каптур Дмитро Вітальйович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Коверда Анатолій Васильович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	6
1.1. Сутність фінансових результатів. Функції прибутку	6
1.2. Формування та система показників фінансових результатів	9
1.3. Огляд методик аудиту фінансових результатів	14
1.4. Огляд методик аналізу фінансових результатів	19
РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ	
ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	25
.....	25
2.1. Коротка фінансово-економічна характеристика підприємства ..	29
2.2. Облік виручки від продажів	31
2.3. Облік витрат	37
2.4. Облік фінансових результатів діяльності	39
2.5. Шляхи вдосконалення обліку на підприємстві	
РОЗДІЛ 3. АУДИТ І АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА	43
ПІДПРИЄМСТВІ І ПРОПОЗИЦІЇ ПО ЇХ РЕЗУЛЬТАТАМ	43
3.1. Аудит фінансових результатів	48
3.2. Аналіз фінансових результатів	57
ВИСНОВКИ	62
Список використаних джерел	66
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми. Вся історія підприємницької діяльності пов'язана з пошуками шляхів підвищення прибутковості та раціональним використанням прибутку. Тому наукові дослідження, присвячені формуванню фінансових результатів та їх аудиту в різних галузях народного господарства є особливо актуальними. Адже одержані фінансові результати відображають всі сторони діяльності підприємства: галузеві особливості ведення господарської діяльності, якість організації виробництва та ефективність застосованої технології, ступінь ефективності прийнятої системи управління, у т.ч. системи обліку, контролю та аудиту доходів і витрат, і формування фінансових результатів діяльності тощо.

Здійснення ефективних заходів щодо стабілізації економіки та перехід до ринкових відносин потребують принципово нових підходів до управління процесами реалізації продукції (робіт, послуг) і формуванням фінансових результатів від здійснення фінансово-виробничої діяльності підприємства.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на основі фінансових результатів можна судити про успішність діяльності підприємства загалом, а самі фінансові результати виступають індикатором ефективності роботи підприємства, який потребує достовірного обліку та аналізу. У процесі становлення ринкових відносин в Україні всі ланки фінансової системи опинилися у глибокій кризі. І тому необхідними є деталізований облік та аналіз фінансових результатів підприємства з метою запобігання його банкрутства і забезпечення подальшої успішної діяльності з перспективами виходу на міжнародні ринки, що повинно підвищувати авторитет держави.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства є основною складовою оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства. Крім того, досвід аналізу діяльності будь-якого суб'єкта господарювання свідчить про те, що бажаним кінцевим результатом є прибуток, тому аналіз формування прибутку проводиться на першому етапі фінансового аналізу.

Значну увагу проблемам обліку фінансових результатів у своїх працях

приділили такі вітчизняні вчені як Бердар М. М. [2 с. 134], Білик М. Д.[3], Бутинець Ф. Ф., Гамзаєва Е. М. [7 с. 131], Дейнека О. В. [9], Куслій В. О., Лісничка Т. В., Сурніна К. С. [34], Тесленко Т. І. [35], Швець В. Г., Шлапак Д. В. та інші, але ця проблема потребує більш детального розгляду.

Надаючи належне розробкам вітчизняних і зарубіжних вчених, слід зазначити, що в питаннях обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів залишається чимало невирішених проблем, котрі потребують детального дослідження і вироблення пропозицій для практичної діяльності.

Мета та завдання дослідження полягає у розкритті сутності фінансового результату та методів його формування, а також наведенні основних шляхів покращення фінансового результату підприємства на основі дослідження діючої в ньому системи обліку та аудиту та проведення економічного аналізу.

Для досягнення мети дослідження у роботі поставлено наступні завдання:

- науково обґрунтувати та проаналізувати вплив основних чинників на визначення фінансових результатів діяльності підприємства;
- оцінити стан обліку досліджуваного підприємства та результативність його діяльності;
- дослідити та врахувати фактори, що впливають на обсяги прибутку підприємства, яке досліджується;
- провести аналіз рентабельності підприємства.

Об'єкт дослідження. Об'єкт дослідження – сучасна система обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів господарювання на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предмет дослідження – сукупність теоретичних питань, загальних принципів, методичних і практичних завдань, пов'язаних з організацією обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів господарювання підприємства на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувалися загальнонаукові і спеціальні методи пізнання.

Під час досліджень теоретичних аспектів обліку та аудиту фінансових

результатів діяльності використовувалися методи: індукції та дедукції – для визначення загальних тенденцій розвитку обліку фінансових результатів; теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття сутності та змісту фінансових результатів як економічної категорій; причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний – для удосконалення класифікації фінансових результатів; спостереження – для визначення стану обліку на підприємстві.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою виступають законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують облік та контроль витрат, наукові статті, підручники вітчизняних та закордонних авторів, матеріали наукових конференцій, статистичні дані, ресурси мережі Інтернет, а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали, первинні документи, облікові реєстри та дані бухгалтерської та податкової звітності ТОВ «Телекарт-Прилад» за 2017 – 2018 рр.

ВИСНОВКИ

Фінансовий результат господарської діяльності підприємства характеризує його операційну, інвестиційну, фінансову діяльність та вважається основним критерієм для узгодження структури та обсягу виробництва продукції, сценаріїв бюджету, програм оптимізації витрат, обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів, здійснення фінансових вкладень. Отже, фінансові результати – це економічний підсумок виробничої діяльності підприємств, виражений у вартісній (грошовій) формі.

У сучасному світі управління бізнесом актуальним питаннями є якими методами та які напрямки потрібно визначити керівництву для удосконалення політики управління фінансовими результатами на підприємстві. Прибуток – це поточний фінансовий результат та основний базовий показник, який оцінює та характеризує ефективність діяльності підприємства в цілому.

При вивченні джерел формування позитивного фінансового результату підприємства – прибутку, його керівництву потрібно відповісти на одне дуже важливе запитання – наскільки всі покупці в цілому та кожний окремий покупець є прибутковими для підприємства. При розробці стратегічного плану розвитку підприємства керівництвом повинні враховуватися показники, які характеризують ефективність реалізації послуг. Для цього було досліджено та вивчено, наскільки вигідним є співпраця з тими чи іншими покупцями продукції. Тобто було враховано, що традиційні показники ефективності діяльності, – виручка та прибуток, – є результатом грамотної реалізації послуг, а в кінцевому підсумку оцінки покупця.

Метою дослідження було розкриття сутності фінансового результату та методів його формування.

Для досягнення мети у роботі, було виконано наступні завдання:

- порівняли вітчизняний порядок формування фінансових результатів;
- аналіз діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»
- оцінили стан обліку досліджуваного підприємства та результативність його діяльності;

- провели аудит доходів, витрат і фінансових результатів;
- провели фінансовий аналіз динаміки отриманого прибутку.

Дослідження обліку фінансових результатів проводилося за даними незалежної української компанії, що надає послуги в сфері обслуговування оптичних волокон та надання послуг з передачі даних.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Телекарт-Прилад» — одна з провідних компаній України із замкнутим циклом виробництва: від розробки обладнання та програмного забезпечення для вирішення конкретних завдань до навчання фахівців замовника і комплексного обслуговування обладнання.

Для обліку доходів та витрат ТОВ «Телекарт-Прилад» використовує рахунки 7 та 9 класів.

Для обліку фінансових результатів від звичайної діяльності і надзвичайних подій ТОВ «Телекарт-Прилад» використовує рахунок 79 «Фінансові результати».

Дослідженням встановлено, що підприємство веде узагальнений облік результатів операційної діяльності без використання додаткових аналітичних рахунків. Тому, ми рекомендуємо на рахунку 701 «Дохід від реалізації робіт, послуг» виділити аналітичні субрахунки.

Собівартість виробленої продукції складається з прямих витрат на оплату праці підрозділів, зайнятих при виконанні робіт, матеріальних витрат, вартості придбаних послуг підрядних організацій, прямо пов'язаних з виконанням робіт, наданням послуг, інших прямих витрат та загальновиробничих витрат.

При розкритті цих питань було зроблено такі висновки.

Аналіз фінансової стійкості показав, що на підприємстві склалось нестійке фінансове становище. Що означає порушення платоспроможності, але при цьому зберігається можливість відтворення рівноваги платіжних засобів і платіжних зобов'язань за рахунок залучення тимчасово вільних джерел в оборот підприємства.

Один із головних показників результативності здійснення виробничо-фінансової діяльності підприємства – чистий прибуток, протягом досліджуваного періоду збільшився на 2715 тис. грн. або на 42,5 %. Дані зміни відбулись в основному за рахунок збільшення прибутку від основної операційної діяльності на

14367 тис. грн. або на 92,1%.

В результаті операційної діяльності підприємство, у 2018 р. отримало прибуток, більше ніж у 2017 р..

Аналізуючи рентабельність продажу можна помітити що на протязі 2018 року показник рентабельності покращився від основної операційної діяльності, проте через непропорційне збільшення чистого доходу показники чистої рентабельності все ж таки зменшились у порівнянні із попереднім роком на 1%.

Аналіз ділової активності ТОВ «Телекарт-Прилад» показав, що у звітному році порівняно з базисним роком на досліджуваному підприємстві ситуація дещо покращилась. Так як видно, що темп зростання чистої виручки від реалізації збільшився на 73,84 %.

Збільшення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості більш ніж 0,49 обертів свідчить про збільшення кола лояльних покупців продукції та своєчасність оплати за неї. Збільшення коефіцієнта співвідношення термінів погашення дебіторської та кредиторської заборгованості на 0,71 вказує на те, що підприємство несвоєчасно та в не в повному обсязі за рахунок коштів, отриманих від своїх дебіторів, має змогу розраховуватися з своїми кредиторами.

Результати проведеного у роботі дослідження дозволяють зробити такі висновки і пропозиції з удосконалення організації та методики обліку, аудиту і аналізу доходів та фінансових результатів підприємства.

Не дивлячись на те, що питання обліку фінансових результатів вивчається досить давно, проте так і не має чіткого визначення цьому поняттю.

Законодавче закріплення складу доходів та витрат і «надходжень» та «видатків» підприємства, які за будь-яких обставин не включаються відповідно до складу доходів і витрат у фінансовому й податковому обліку з реформуванням податкового законодавства не суттєво зменшило кількість постійних та тимчасових податкових різниць, а тому залишається найбільш дискусійною та невирішеною проблемою.

З метою покращення та підвищення ефективності обліку фінансових результатів було рекомендовано закріпити на законодавчому рівні сутність такого

поняття, як «фінансові результати», уточнити перелік показників, які характеризують фінансові результати підприємства; розширити перелік класифікаційних ознаки, які дозволять в майбутньому розробити систему та механізми управління окремими складовими фінансових результатів з метою управління рівнем фінансових результатів у довгостроковій та короткостроковій перспективі; розробити спеціальні регістри – аналітичні відомості про фінансові результати для узагальнення облікової інформації з метою задоволення інформаційних потреб різних користувачів.

Для покращення обліку на ТОВ «Телекарт-Прилад» та зменшення ймовірності невизнання витрат Державною фіскальною службою, підприємству було рекомендовано встановити контроль за первинними документами, так як велика кількість оригіналів документів – відсутня.

На підприємстві працює не досить доконана програма, так як іноді там бувають деякі відхилення в показниках доходів, тому рекомендується змінити програму, яка формує документи, або найняти програміста, який зможе вирішити дану проблему.

Також було рекомендовано впровадити систему бюджетування на підприємстві, що дасть змогу покращити контроль за обліком доходів і витрат.

Згідно з поведеним дослідженням та отриманими результатами виявлено, що на підприємстві існують резерви для збільшення прибутку шляхом зниження величини затрат та збільшення обсягів продажу.

Збільшення доходів веде за собою додаткового фінансування, наприклад збільшення виробництва, проводити маркетингові дослідження та впроваджувати їх результати в дію для збільшення споживачів продукції та стимулювання до купівлі, пропонувати якісну продукцію за оптимальними цінами.

Для зменшення витрат підприємству було рекомендовано знизити собівартість продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу, зменшити свої витрати на оплату праці за рахунок суміщення посад; зменшити інші операційні витрати, шляхом встановлення основних статей цих витрат та мінімізувати ситуації,

які призводять до виникнення таких витрат, встановити на підприємстві відрядну або відрядно-преміальну форму оплати праці працівникам відділу збуту, задля заохочення їх до кращої працездатності.

Підприємству рекомендується з метою покращення свого фінансового стану залучати кошти за рахунок кредитів, особливо довгострокових. Це допомогло б підприємству покрити свої запаси. Взявши довгостроковий кредит, підприємство, з одного боку, стане більш фінансово залежним, а з іншого, в нього буде достатньо коштів для розширення свого виробництва.

Задля підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємству рекомендується зменшити обсяги дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та в розрахунках; посилити претензійну роботу з метою повернення боргів та стягнення штрафів; намагатися співпрацювати лише з надійними та фінансово стійкими контрагентами; постійно вести контроль за кредиторською заборгованістю з метою недопущення необґрунтованого збільшення.

Підприємству необхідно шукати більш дешеві джерела закупівлі сировини і матеріалів, але не на шкоду якості продукції, скорочувати витрати, що не призводять до збільшення обсягу виробництва та реалізації продукції.

Дата

Підпис

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Абрютина М.С. Экспрес аналіз фінансової звітності /Москва: Дело и Сервис, 2003. – 256 с.
- 2) Бердар М. М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 5. – С. 133-138.
- 3) Білик М. Д. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування : [монографія]– Київ : ТОВ «ПанТот», 2012. – 280 с.
- 4) Борисов А.Б. Большой экономический словарь – М.: Книжный мир, 1999. – 895 с.
- 5) Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / Житомир : Рута, 2003. – 680 с.
- 6) В.Дерій. Термін «витрати» та його трактування для потреб обліку і контролю / Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 154-160.
- 7) Гамзаєва Е. М. Фінансовий результат як економічна категорія та об'єкт бухгалтерського обліку й економічного аналізу // Управління розвитком. – 2014. – №15. – С. 131–133.
- 8) Господарський Кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- 9) Дейнека О.В. Остапенко О.А Сутність поняття «фінансовий результат» та особливості його формування // Молодіжн. наук. вісн. УАБС НБУ. Економічні науки, 2013. - №4.
- 10) Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291(зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
- 11) Інструкція щодо заповнення форми звітності № 1 (річна) «Звіт про зелене господарство» № 401 від 24.12.2008р.
URL: <file:///C:/Users/%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD/Downloads/4283>

9-85954-1-PB.pdf.

12) Концептуальна основа фінансової звітності URL: Концепція від 01.09.2010 р. №929_009. URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_009.

13) Круш В. В. Основні методи аналізу фінансових результатів як база для прийняття управлінських рішень URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua>.

14) Кубік В. Д. Облікова політика як інструмент управління фінансовими результатами // Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: монографія / за ред. д.е.н., професора Максимової В.Ф. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – С. 106-121. URL <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3505>.

15) Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: Підручник. – К.: Каравела, 2009. – 544 с.

16) Куслій В. О. Механізм формування фінансових результатів підприємств: зарубіжний досвід і вітчизняні особливості // Вісник ЖДТУ. – 2015. – №4. – С. 24–34.

17) Лісничка Т.В. Удосконалення методики аналізу фінансового результату // Управління розвитком. – 2013. – № 4 (144). – 12 с.

18) Маніна Н. С., Миколаєва М. О. Зарубіжний досвід обліку та аналізу фінансових результатів організації // Молодий вчений. – 2016. – №6. – С. 498-501.

19) Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000р. № 356 URL: <http://ukraine.uapravo.net>.

20) Мочаліна З. М. О. В. Поспелов Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів // Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст». – 2011. – № 98. – С. 221–227.

21) Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» №352 від 29.12.1995р. URL : <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitankpr/nakazi/61770.html>.

22) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

23) Опарін В. М., Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2002. — 240 с.

24) Офіційний сайт Державного комітету статистики України URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

25) П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999р. за №87 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>

26) П(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. за №20 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

27) П(С)БО 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. за № 290 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

28) П(С)БО 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99р. за № 318 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

29) Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010р., із змінами і доповненнями URL: http://ligazakon.ua/1_doc2.html.

30) Про аудиторську діяльність Закон України № 3125-XII від 22 квітня 1993 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

31) Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні Закон України №996-XIV від 16 липня 1999 р. зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

32) Серединська В.М. Економічний аналіз: Навчальний посібник [Текст]/ – Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. – 624 с.

33) Серпенінова Ю. С. С. М. Гольцова, І. О. Макаренко Бухгалтерський облік : навч. посіб. / за ред. Ю. С. Серпенінової. – С. : Університетська книга, 2015. – 336 с.

34) Сурніна К.С. Удосконалення обліку і аналізу фінансових результатів: проблеми теорії та практики: дис. кандидата екон. наук : 08.06.04 / – Луганськ, 2010. – 229 с.

35) Тесленко Т. І. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення // Бізнес Інформ. Економіка, Бух. облік та аудит, 2013. - №4.

36) Ткаченко Н.М. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. / [Н.М.Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2014. – 456 с.

37) Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. // URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

38) Чмутова В. П. Методичні підходи до статистичної оцінки фінансових результатів діяльності підприємства // Вісник. - 2001. - № 1 (17). - С. 66-69.

39) Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. СоколовськаГонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. – К. : Центр учб. літ., 2016. – 336 с.

40) Шипіна С. Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1(59). – С. 229 – 232.

41) Яріш П. М. Ю. В. Касьянова Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 159–162.

ДОДАТКИ